

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Факультету декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра художньої кераміки, дерева, скульптури і металу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК.01.03 АВТОРСЬКІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ В
КЕРАМІЦІ**

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (Бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і Мистецтво
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Спеціалізація	
Освітня програма	ОПП «Пластичні мистецтва (художня кераміка, художній метал, художнє дерево і декоративна скульптура)»
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/Семестр	3 курс (V семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	9 кредити
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні 0 год.
	Практичні 135 год.
	Самостійна робота 135 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік (V семестр)
Викладач	Доцент Нагірняк Л. І.
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта nahirnyak_l1@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Google Classroom (), VIBER, електронна пошта, Zoom
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Відповідно до графіку консультацій

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Авторські технологічні експерименти в кераміці» вивчає теоретичні основи та сучасні напрями дослідницької роботи з керамічними матеріалами, експериментальні методи формоутворення та інноваційні технології декорування й випалу. Здобувачі освіти ознайомляться з властивостями керамічних мас,
---------------------	---

	<p>ангобів та глазурів, опанують способи їхньої взаємодії в експериментальних процесах, а також навчаться аналізувати й документувати результати власних технологічних пошуків. Це сприятиме розвитку індивідуальної авторської мови, здатності генерувати інноваційні ідеї та майстерному втіленню складних художніх концепцій у створенні оригінальних виробів і композицій із кераміки.</p> <p>Ключові слова: авторські експерименти, художня кераміка, формоутворення, декорування, випал, інноваційні технології.</p>
<p>Мета та завдання дисципліни</p>	<p>Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти здатності до творчого та дослідницького підходу в роботі з керамічними матеріалами, технологіями та процесами. Дисципліна спрямована на поглиблення професійних знань у сфері сучасної кераміки, опанування експериментальних методів формоутворення, декорування та випалу, а також на розвиток індивідуальної авторської мови в художній практиці.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни: забезпечити формування здатності до творчого та дослідницького підходу в роботі з керамічними матеріалами, опанування сучасних напрямів авторських технологічних експериментів та їх практичного втілення в художній практиці. Особливу увагу приділено свідомому вибору матеріалів, апробації експериментальних методів формоутворення, декорування та випалу у створенні оригінальних авторських виробів і концептуальних художніх композицій. Внаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретичні основи та сучасні напрями авторських технологічних експериментів у кераміці; • властивості керамічних мас, ангобів, глазурів та допоміжних матеріалів, особливості їх взаємодії в експериментальних процесах; • традиційні та інноваційні технології формоутворення, декорування і випалу керамічних виробів; • принципи побудови та документування технологічного експерименту в художній кераміці; • основи безпеки праці та екологічної відповідальності під час роботи з матеріалами й обладнанням у керамічній майстерні. <p>Вміти:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> самостійно розробляти та реалізовувати авторські технологічні експерименти в кераміці; свідомо добирати керамічні матеріали та технології відповідно до творчого задуму; застосовувати традиційні й експериментальні методи формоутворення, декорування та випалу; аналізувати результати технологічних експериментів і коригувати процес з урахуванням отриманих результатів; інтегрувати експериментальні технологічні рішення в авторські художні проекти; дотримуватися вимог техніки безпеки та професійної етики під час роботи в керамічній майстерні.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовами для вивчення дисципліни «Авторські експерименти в кераміці» є обсяг знань з попередніх дисциплін, таких, як «Робота в матеріалі за фахом», «Матеріалознавство», «Фахові технології», «Проектування за фахом».
Програмні компетентності	
Загальні компетенції (ЗК)	<p>ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
Спеціальні (Фахові) компетенції спеціальності (СК)	<p>СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p> <p>СК 4. Здатність розуміти та дати об'єктивну оцінку майстерності художників у володінні техніками та технологіями у різних матеріалах за спеціалізаціями. Мати для цього практичні навички.</p> <p>СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.</p> <p>СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.</p>
Програмні результати навчання:	<p>ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати</p>

	<p>принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу 10 при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.</p> <p>ПРН 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).</p> <p>ПРН 15. Володіти фаховою термінологією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.</p> <p>ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p>
--	--

Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Розробка авторських технологічних експериментів у кераміці						
Тема 1.1. Ознайомлення з напрямками та методами авторських технологічних експериментів у кераміці			9			9
Тема 1.2. Експерименти з керамічними масами, ангобами та глазурями			18			18
Тема 1.3. Експерименти з методами формоутворення та декорування керамічних виробів			18			18
Тема 1.4. Аналіз і фіксація результатів технологічних експериментів			9			9
Модуль 2. Створення авторського керамічного виробу (композиції) на основі проведених експериментів						
Тема 2.1. Розробка авторської ідеї та концепції керамічного виробу (композиції)			9			9

Тема 2.2. Проектування та технологічне планування авторського керамічного виробу			18		18
Тема 2.3. Виготовлення в матеріалі авторського керамічного виробу з використанням експериментальних технологій			54		54
Всього за V семестр	270		135		135
Всього годин	270		135		135

Рекомендована література

Основна література

1. Mark Burluson. The ceramic glaze handbook. Materials, techniques, formulas. New York: Lark Books, 2001. 144 p.
2. Steve Mattison. The complete potter: the complete reference to tools, materials, and techniques for all potters and ceramicists. Hove, 2003. 224 p.
3. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992.
4. Афтанділянц Є. Г. Матеріалознавство / Є. Г. Афтанділянц, О. В. Зазимко, К. Г. Лопатько. К. : Ліра-К. 2012. 216 с.
5. Білоскурський О. Керамічна технологія. Для кустарно-промислових шкіл та учбових майстерень. Харків: Державне видавництво України, 1928. 106 с.
6. Білоскурський Осип. Кафлярство: Робоча книжка для короткотермінових кустарських курсів та нижчих профтехнічних шкіл. Харків-Київ: ОНТВУ-Будвидав, 1932. 88 с.
7. Голубець О. Львівська кераміка. К. : Наук. думка, 1991. 120 с.
8. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття. Львів : Академічний експрес, 2001. 146 с.
9. К.К.Пушкарьова, Матеріалознавство. К.: Видавництво Ліра-К, 2015. 592 с.
10. Матеріалознавство для архітекторів та дизайнерів : Навч. посіб. / К.К. Пушкарьова, М.О. Кочевих. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.
11. Пошивайло О. Етнографія українського гончарства: Лівобережна Україна. К.: Молодь, 1993. 408 с., іл.

Допоміжна література

12. Кара-Васильєва Т.В. Декоративне мистецтво України ХХ століття.
13. У пошуках «великого стилю» Київ: Либідь, 2005. 280 с.
14. Каталог виставки «Кераміка поколінь» / Укл. Нагірняк Л. І. К.: КДАДПМД ім. М Бойчука, 2023. 60 с. іл.
15. Лащук Ю.П. Гуцульська кераміка. К. : Мистецтво, 1956. 82 с.
16. Лащук Ю.П. Львівська кераміка : альбом. Львів: Каменяр, 1970. 120 с.

- 17.Павлюк С.П., Чмелик Р.П. Скарби Музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України. Львів: ДП «Видавничий дім «Укрпол», 2005. 227 с. іл.
 - 18.Печорний П.П. Петро Печорний. К.: Софія, 2014. 159 с. іл.
 - 19.Підгора В., Ханко О. Камінний спалах: Петро Печорний. Кераміка і графіка. К.: Видавець О. Ханко, 7515 (2007). 304 с., іл.
 - 20.Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття: 200 імен : альбом-каталог. К.: Атлант ЮЕмСі, 2002. 511 с.
 - 21.Шмагало Р.Т. Енциклопедія художньої культури. Мистецька освіта : бібліографія, документи, теорія : 4000 джерел бібліогр., 300 фотодок., 1000 термінів. Львів : ЛНАМ, 2013. 520 с.
 - 22.Щербак В.А. Сучасна українська майоліка. Київ, 1974. 190 с.
- Інформаційні ресурси
- 23.Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. Назва з екрану
 - 24.Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. Назва з екрану.
 - 25.https://www.youtube.com/results?search_query=stasenko
 - 26.<https://www.youtube.com/watch?v=TkaLbLBeZ54>
 - 27.<https://www.thesprucecrafts.com/survey-of-basic-pottery-tools-2746328>
 - 28.https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=PiJEAhMxLQgC&oi=fnd&pg=PA7&dq=Glaze+materials+ceramics&ots=sb18Hx8RUt&sig=FxwIINBcC488aXl-Zhg-avp2Yj8&redir_esc=y#v=onepage&q=Glaze%20materials%20ceramics&f=false

Методи контролю та розподіл балів

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Оцінка якості проміжних етапів виконаної практичної роботи в аудиторії	4 x 10 балів =
40 балів	
Перевірка практичної самостійної роботи	2 x 10 балів =
20 балів	
Диференційований залік	40 балів
Всього	100

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100 бальною шкалою у процесі підсумкового модульного контролю (екзаменаційного перегляду).

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за

	виконані завдання
Модуль 1. Розробка авторських технологічних експериментів у кераміці	
Засвоєння теоретичних знань	10
Виконання практичної роботи в матеріалі	20
Модуль 2. Створення авторського керамічного виробу (композиції) на основі проведених експериментів	
Засвоєння теоретичних знань	10
Виконання практичної роботи в матеріалі	20
Диференційований залік	40
<i>Разом за V семестр</i>	
	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Технологічне обладнання майстерні кераміки та особисті художні матеріалів здобувачів.
Необхідні засоби	Засоби, необхідні для виконання практичних робіт
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інші.

Матеріали, інструменти	Матеріали та інструменти, необхідні для виконання практичних робіт
-------------------------------	--

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, здобувач втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахування семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо здобувач освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її. Довгострокова відсутність здобувача на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Авторські технологічні експерименти в кераміці» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна творча думка здобувачів, активне обговорювання проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.

Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (nahirnyak_1@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – ОС); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Роботи для модульного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.
---	--

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни (<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-hudozhnoyi-keramiky-dereva-skulptury-ta-metalu/>)

Розробники силабусу

Навчальної дисципліни

Нагірняк

Нагірняк Л. І.

Гарант освітньої програми

Хижинський

Хижинський В.В.

В.о. завідувача кафедри ХКДСМ

Нагірняк

Нагірняк Л.І.

Силабус затверджено

на засіданні кафедри ХКДСМ

від 26 серпня 2025 р., протокол №1